

HANDLEPLAN

Styrkelse af den ortopædkirurgiske aktivitet på Aalborg Universitetshospital, Thisted

INDHOLD

1 Baggrund og aktuel sag	3
1.1 Midlertidig løsning	3
2 Beskrivelse af Ortopædkirurgien i Thisted	5
2.1 Aktivitet inden for ortopædkirurgien i Thisted.....	5
3 Analyseresultater	8
3.1 Samlet konklusion patientforløb	9
4 Løsninger	10
4.1 Tilpasning af den ortopædkirurgiske aktivitet	10
4.2 Styrkelse af fagligheden	13
4.3 Ledelse, bemanding og rekruttering	15
4.4 Kontakt til de involverede patienter	15
5 Implementering og opfølgning	17

1 Baggrund og aktuel sag

På baggrund af en bekymring hos den faglige ledelse i ortopædkirurgien om den faglige kvalitet og for lavt teknisk niveau af en række akutte ortopædkirurgiske patientforløb på Aalborg Universitetshospital, Thisted, blev der i sensommeren 2019, igangsat en mindre gennemgang af akutte ortopædkirurgiske operationer af underekstremiteterne (hofter, knæ, fod og ankel). I første omgang drejede det sig om 48 patientforløb der var blevet opereret i perioden 1. maj 2019 - 31. juli 2019. Gennemgangen af patientforløbene viste, at der, ud over det forventelige, var foretaget nogle operationer af enten forringet faglig kvalitet eller under det forventede tekniske niveau. Herudover sås der mangelfuld journalføring.

Gennemgangens resultater inden for et enkelt subspecialer i ortopædkirurgien affødte en øget opmærksomhed på det samlede ortopædkirurgiske setup på matriklen i Thisted. Derfor blev der iværksat yderligere analyser med henblik på, at afdække eventuelle, yderligere problemstillinger på området. Analysen blev udvidet til at omfatte data for hele 2019, og alle subspecialer inden for akut ortopædkirurgi samt sår og amputation. Ligeledes blev der foretaget en stikprøve af planlagte ortopædkirurgiske operationer.

1.1 Midlertidig løsning

I forlængelse af den første gennemgang blev der iværksat umiddelbare tilpasninger i det ortopædkirurgiske setup på Aalborg Universitetshospital, Thisted.

Tilpasningerne omfatter, at der er stillet krav om, at der, under dele af de akutte operationer, skal være tilstedeværelse/supervision af en af tre erfarne læger. Modellen blev iværksat umiddelbart efter de første analyseresultater forelå, og affødte et ikke ubetydeligt ressourcetræk på de pågældende læger. På den baggrund blev det kort tid efter besluttet, at tilpasse modellen.

Kravet om tilstedeværelse af to læger under dele af operationerne blev opretholdt. Men for at mindske belastningen i vagttid for de pågældende læger, blev det aftalt, at mest muligt akut aktivitet skulle afvikles i dagtid. Den løsning var mulig, da størstedelen af akutte ortopædkirurgiske operationer, fagligt set, kan vente til den efterfølgende dag. Med den løsning kunne det blive nødvendigt, at enkelte patienter, primært omkring weekenden, skulle overflyttes til matriklen i Aalborg med henblik på operation. Det ville udelukkende dreje sig om operationer, hvor det fagligt set er kritisk at vente med operationen til den følgende hverdag. I perioden hvor dette setup har fungeret er fem akutte operationer flyttet til matriklen i Aalborg.

Formålet med ovennævnte tiltag var at stabilisere setuppet omkring de akutte ortopædkirurgiske patientforløb, mens de yderligere analyser blev foretaget.

I takt med at resultaterne af de udvidede analyser blev kendt – flere subspecialer, en længere periode samt stikprøve af planlagte patientforløb - har der været behov for løbende at tilpasse den midlertidige driftsmodel på baggrund af fund i analysearbejdet. Konkret er der blevet iværksat et midlertidigt tiltag for patientforløb vedr. sår og dybe infektioner. Det betyder, at de ortopædkirurgiske læger i Thisted konfererer med den specialeansvarlige overlæge for sårområdet i Aalborg omkring de enkelte patienters behandlingsplaner.

1.1.1. Kontakt til patienter

Sideløbende med ændringen i setuppet på Aalborg Universitetshospital, Thisted blev det besluttet, at igangsætte processen med at kontakte de patienter, der er omfattet af analysen.

I første fase er der taget kontakt til de patienter, der var omfattet af den første gennemgang (tre måneders gennemgang af akutte ortopædkirurgiske patienter). De patienter, der viste sig at have fået foretaget en operation af enten forringet faglig kvalitet eller under det forventede tekniske niveau, hvor dette kan have haft en påvirkning på den patientoplevede kvalitet, er tilbudt en ambulant opfølgning med henblik på at vurdere mulighed for intervention. Hvor aktuelt, er patienterne rådgivet om deres mulighed for erstatning og klage.

De patienter, hvor der ikke er noget at bemærke i forhold til deres operation, har modtaget et orienteringsbrev om gennemgangen og informeret om muligheden for at henvende sig, hvis de har spørgsmål til deres operationsforløb. Dette skete i uge 46-48.

I næste fase er der taget kontakt til de patienter, der er omfattet af den udvidede gennemgang. De orienteres efter samme model, som ovenfor, og dette skete i uge 48-49.

I perioden, hvor patienterne kontaktes, er der oprettet en rådgivningstelefon, så patienter og pårørende har mulighed for at henvende sig, såfremt de har spørgsmål til deres forløb. Der er desuden orienteret på regionens og Aalborg Universitetshospitals hjemmeside.

2 Beskrivelse af Ortopædkirurgien i Thisted

I Region Nordjylland er ortopædkirurgien organiseret som én enhed under Aalborg Universitetshospital. Der er aktivitet på flere matrikler og hospitaler i regionen – Hjørring, Frederikshavn, Farsø, Aalborg og Thisted. De specialiserede funktioner er primært beliggende i Aalborg. Det er således også sådan, at patientforløb, som ikke kan håndteres på de øvrige hospitalsmatrikler, overføres til Aalborg. Det samme gælder, hvis der opstår komplikationer i forbindelse med operationer, der medfører behov for faglig sparring.

Bemandingen af ortopædkirurgien i Thisted består af en ledende overlæge, tre overlæger og tre afdelingslæger. De tre afdelingslæger samt to af overlægerne indgår i vagten og herudover er der tre eksterne speciallæger som ligeledes indgår i vagtrullet. Der er alle dage, døgnet rundt, en bagvagt som er i tilkald. Hertil kommer, at der i Akutmodtagelsen er en skadeforvagt som bemandes af medicinstuderende der alle har bestået 8. semester på medicinstudiet. Skadeforvagten er organisatorisk ansat i Klinik Medicin.

Der er dagligt et akut operationsleje, som bemandes af bagvagten døgnet rundt. Derudover er der otte ortopædkirurgiske senge som er placeret i et fagligt fællesskab med medicinske patienter på det medicinske / ortopædkirurgiske afsnit.

I de ortopædkirurgiske ambulatorier ses skadekontroller, forundersøgelser samt efterkontroller. Derudover er der et større sårambulatorie hvor der blandt andet er diabetespatienter, der behandles tværfagligt med Endokrinologisk Afdeling.

2.1 Aktivitet inden for ortopædkirurgien i Thisted

Den ortopædkirurgiske funktion i Thisted omfatter aktivitet inden for ambulante besøg, planlagte og akutte operationer.

På matriklen i Thisted varetages følgende fagområder inden for den planlagte kirurgi:

- Hoftekirurgi (indsættelse af halve hofteproteser)¹
- Idrætskirurgi (knæ)
- Fodkirurgi (forfodskirurgi)
- Håndkirurgi
- Skulder-/Albuekirurgi
- Sår og dybere infektioner
- Injektioner
- Traumekirurgi (for den del der angår fjernelse af indsat materiale såsom søm og skruer)

I nedenstående tabel fremgår antallet af planlagte operationer for de fagområder som udføres på matriklen i Thisted. Akutte patienter der venter mere end 24 timer på en operation, tæller i denne sammenhæng som en planlagt operation.

¹ Denne gruppe indeholder udelukkende akutte patienter der har ventet mere end 24 timer på en operation og som derfor indgår i den planlagte opgørelse.

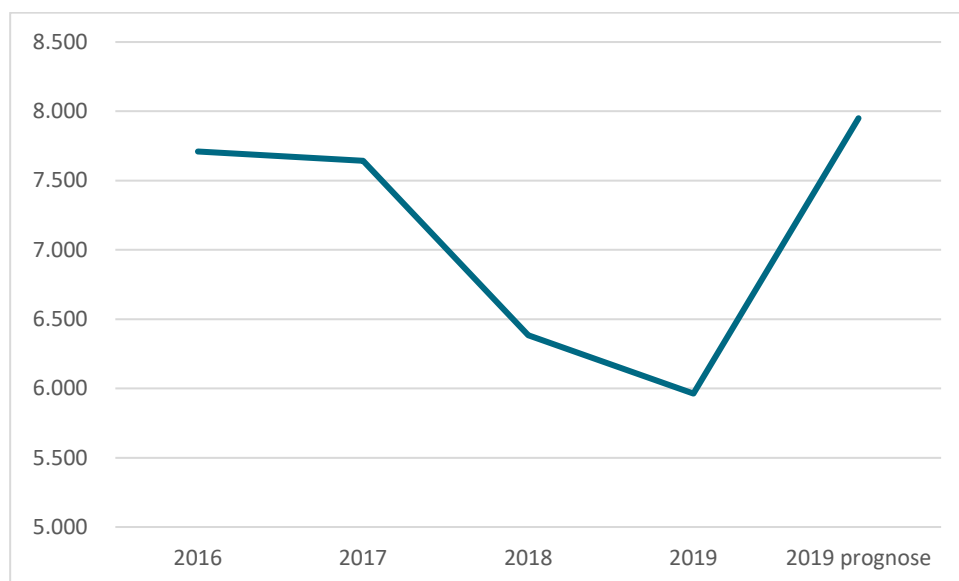
Tabel 1: Planlagte operationer 2016 – 2019

	2016	2017	2018	2019	2019 prognose
Hoftekirurgi	23	17	13	13	17
Idrætskirurgi (knæ)	270	190	181	170	227
Fodkirurgi (forfodskirurgi)	108	126	57	87	116
Håndkirurgi	146	231	298	281	375
Skulder-/Albuekirurgi	133	120	129	117	156
Sår og dybere infektioner	807	764	99	110	147
Traumekirurgi	23	34	35	18	24
Injektioner	164	322	447	373	497
Diverse operationer (fjernelse af fremmedlegemer)	54	73	67	68	91
I alt	1.728	1.877	1.326	1.237	1.649

Note: Aktiviteten i 2019 indeholder data til og med sep.

Den ambulante aktivitet udgør en stor del af den samlede ortopædkirurgiske aktivitet i Thisted. De ambulante besøg omfatter skadekontroller, forundersøgelser og efterkontroller. Herudover er der et større sårambulatorium hvor der ses patienter i samarbejde med Endokrinologien. I grafen nedenfor ses antallet af ambulante besøg fra 2016 til 2019. Som det fremgår har der været en nedgang i antallet af ambulante besøg fra 2017 til 2018. Det skyldes, at der i 2018 var en nedgang i aktiviteten inden for sår, herunder primært patienter med sår på grund af diabetes.

Graf 1: Antallet af ambulante besøg 2016 – 2019

Note: Aktivitet i 2019 indeholder data til og med sep.

Udover de ambulante besøg og de planlagte operationer udgør aktiviteten i Thisted også akutte ortopædkirurgiske operationer. De akutte operationer udføres inden for følgende fagområder:

- Idrætskirurgi (knæ)
- Fod- / ankel-kirurgi (forfodskirurgi)
- Hånd og underarm
- Skulder / Albue
- Sår og dybere infektioner
- Traumekirurgi herunder hofte, knæ, underben og fødder

I tabellen nedenfor fremgår antallet af akutte operationer der er udført på matriklen i Thisted. Den akutte ortopædkirurgiske aktivitet udgør cirka 20 procent af alle operationer.

Tabel 2: Antallet af akutte operationer 2016 - 2019

	2016	2017	2018	2019	2019 prognose
Idrætskirurgi (knæ)	13	4	10	2	3
Fod/Ankel (Forfodskirurgi)	48	42	39	31	41
Hånd og underarm	36	32	67	30	40
Skulder/Albue	61	66	80	48	64
Sår og dybere infektioner	116	126	77	58	77
Traumekirurgi	130	122	135	93	124
Diverse operationer (fjernelse fremmedlegemer)	15	13	30	11	15
Injektioner	2	2	2	3	4
I alt	421	407	440	276	368

Note: Aktiviteten i 2019 indeholder data til og med sep.

Den planlagte ortopædkirurgiske aktivitet foregår i dagtid, men de akutte operationer kan foregå døgnet rundt. Hvis der udelukkende ses på den akutte aktivitet så gennemføres cirka to tredjedele de akutte operationer i dagtid mellem kl. 07.00 – kl. 14.59, mens den sidste tredjedel udføres mellem kl. 15.00 – 22.59. Der er fra 2016 til 2019 kun udført 14 akutte operationer mellem kl. 23.00 – 06.59.

3 Analyseresultater

Efter resultaterne af den første gennemgang blev det – som ovenfor anført - besluttet, at udvide analysearbejdet til at omfatte data for hele 2019 og for alle subspecialer samt sår og dybe infektioner. Derudover har den udvidede analyse omfattet en stikprøve af planlagte ortopædkirurgiske inden for alle de subspecialer, der foretages på Aalborg Universitetshospital, Thisted.

Analyserne er foretaget af de specialeansvarlige overlæger inden for ortopædkirurgien på Aalborg Universitetshospital. Analysen er udarbejdet på CPR-nummer-niveau, hvor alle akutte operationer inden for de enkelte subspecialer er gennemgået – til en start med udgangspunkt i røntgenbilleder og dernæst i form af en journalgennemgang. I førstnævnte har fokus været på, om operationen er teknisk korrekt udført i henhold til regional instruks. I tilfælde af, at gennemgangen af røntgenbillederne har sået tvivl om den faglige kvalitet eller det tekniske niveau af den udførte operation, er selve journalmaterialet blevet gennemgået.

Ved journalgennemgangen er der taget stilling til tre elementer:

- Er der sket korrekt journalisering af metode og resultat af det kirurgiske indgreb?
- I tilfælde af afvigende metode i forhold til regional instruks – er der journalført årsag hertil?
- Er der sket relevant opfølgning?

Der er stor variation i forhold til den akutte aktivitet inden for subspecialerne (se afsnit vedr. aktivitet).

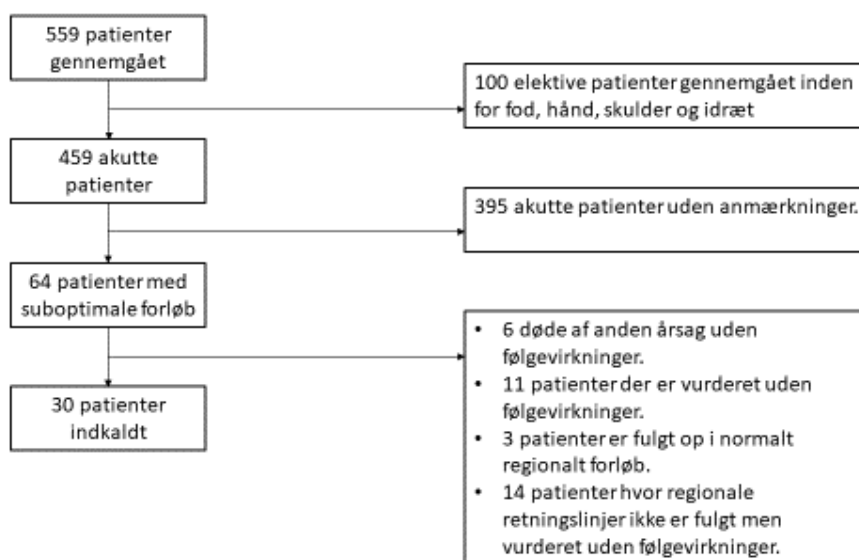
Nedenfor gennemgås analyseresultaterne for de enkelte områder.

Fagområde	Vurdering
Traumer – fod, knæ og hofte	Der er en større volumen inden for dette felt. 25 procent af forløbene er ikke håndteret, som det fagligt set kunne forventes, men det er dog ikke alle, hvor det er vurderingen, at der er følgevirkninger heraf eller øget risiko her for. Det må dog også påpeges at det i en række patientforløb ikke kan udelukkes, at der opleves reduceret patientoplevelse som følge af operationen.
Knækirurgi	Der er en mindre volumen inden for dette felt. Alle patientforløb er gennemgået, og der er kun ét forløb, der vurderes at være under forventet niveau.
Håndkirurgi	Overordnet set er patientforløbene håndteret korrekt. Der ses dog et forbedringspotentiale ift. at sikre korrekt kodning/registrering af forløbene.
Skulder- og albuekirurgi	Volumen inden for akutte skulderoperationer er lille og alle de gennemgåede forløb er håndteret korrekt.
Fod- og ankelkirurgi	Overordnet set er patientforløbene håndteret korrekt. Der ses dog en generel udfordring ift. behandling af diabetiske fodsår. I en større andel af de gennemgåede patientforløb, har analysen vist, at behandlingsplan, der laves for den enkelte patient er mangelfuld og ikke følger de regionale og nationale retningslinjer.

Ortopædkirurgiske operationer på børn	De gennemførte akutte ortopædkirurgiske operationer på børn er håndteret korrekt. Det er konkluderet, at patienterne ikke har følgevirkninger efter indgreb og inden øget risiko for at dette måtte opstå.
Sår og dybe infektioner	Volumen inden for dette felt ligger på et middel-niveau. Der er generelt tale om et felt, hvor der ses kvalitetsudfordringer, idet op imod 1/5 af de analyserede patientforløb ikke lever op til det fagligt forventede.

3.1 Samlet konklusion patientforløb

Der er analyseret i alt 559 patientforløb fra Aalborg Universitetshospital, Thisted i 2019. Heraf er 459 akutte patientforløb, og 100 planlagte patientforløb. Der er i alt fundet 60 patientforløb, som er suboptimale og ikke lever op til den faglige kvalitet, der bør kunne forventes.

Gennemgangen af de akutte operationer viser, at det primært er inden for akutte traumeoperationer på hofte, knæ og fødder samt sår og infektion herunder diabetiske fodsår, hvor der er udfordringer. Gennemgangen viser således et forbedringspotentiale på dette område, men også et forbedringspotentiale i forhold til det samlede setup omkring patientforløbene inden for det ortopædkirurgiske speciale i Thisted. Der er derfor behov for løsninger som her og nu sikrer et højt fagligt stabilt niveau for udførelsen af akutte operationer og håndtering af sår og dybe infektioner, men også behov for at styrke det samlede setup inden for ortopædkirurgien i Thisted.

Gennemgangen af de planlagte patientforløb er udført som en stikprøve med henblik på at afdække eventuelle problematikker på dette område. Stikprøven omfatter 25 patientforløb inden for hvert af de subspecialer inden for planlagt ortopædkirurgi, der er i Thisted (Idrætskirurgi, håndkirurgi, skulderkirurgi og fodkirurgi). Stikprøven viser ingen indikationer på kvalitetsudfordringer. Der er derfor ikke iværksat tiltag på dette område.

Udover ovenstående analyseresultater pågår der aktuelt en analyse af data for 2018 inden for hofte, knæ og ankler samt sår og dybe infektioner.

4 Løsninger

Med udgangspunkt i ovenfor nævnte analyser, har hospitalsledelsen vurderet potentialer og udfordringer i forhold til det ortopædkirurgiske setup på Aalborg Universitetshospital, Thisted. Nedenfor præsenteres de handlinger, hospitalsledelsen vurderer er nødvendige og hensigtsmæssige for at styrke det ortopædkirurgiske setup i Thisted på kort sigt samt de tilpasninger, der på sigt skal sikre den fortsatte konsolidering og udvikling af de ortopædkirurgiske funktioner på Aalborg Universitetshospital, Thisted.

Handleplanen er udarbejdet inden for rammerne af "Sammen om Fremtidens Thisted" (Regionsrådet, april 2017) og den udviklings- og rekrutteringsplan for Aalborg Universitetshospital, Thisted, der blev godkendt af Regionsrådet i maj 2019. Dermed bygger handleplanen også på visionen for "Sammen om Fremtidens Thisted" og de elementer, der i udviklings- og rekrutteringsplanen fra foråret fremhævede behovet for:

- Styrke den faglige profil
- Styrke det faglige samarbejde og knytte Thisted tættere til Aalborg
- Sikre patientsikkerheden i akutte behandlingsforløb
- Sikre bedre patientforløb med respekt for patientens tid
- Skabe bedre udgangspunkt for rekruttering
- Sikre det faglige uddannelsesniveau

Den gennemførte analyse har vist, at der konkret er udfordringer med at sikre det faglige niveau for akutte traumeoperationer på hofte, knæ og fødder og for patienter med sår og dybe infektioner, herunder diabetiske fodsår. Analysen viser imidlertid også, at der er behov for at skærpe det generelle setup omkring de ortopædkirurgiske operationer på Aalborg Universitetshospital, Thisted, samt styrke sammenhængen på tværs af specialer, således at de samlede patientforløb afvikles mest hensigtsmæssigt og med høj faglig kvalitet.

Handleplanen for det ortopædkirurgiske område i Thisted er sammensat af følgende elementer, som alle beskrives i den kommende afsnit:

- Tilpasning af den ortopædkirurgiske aktivitet
- Styrkelse af fagligheden
- Rekruttering og ledelse

De tiltag, der beskrives nedenfor, vil implementeres trinvis fra og med december måned 2019 og frem til 1. september 2020 (se afsnit 5). Det betyder at de umiddelbart iværksatte tiltag løbende vil blive afviklet/justeret i forhold til nedenstående i takt med at de enkelte elementer i den fremtidige plan kan implementeres.

Herudover beskrives i afsnit 4.4 de iværksatte tiltag overfor de involverede patienter.

4.1 Ortopædkirurgisk aktivitet

Optageområdet for Aalborg Universitetshospital, Thisted er på cirka 88.000 indbyggere. Med udgangspunkt i de analyserede data for de akutte ortopædkirurgiske operationer i Thisted, samt forskning af forekomst af forskellige typer af ortopædkirurgiske skader/sygdom, er det hospitalsledelsens indstilling, at der sker tilpasninger af den ortopædkirurgiske aktivitet på Aalborg Universitetshospital, Thisted og at organiseringen af den akutte ortopædkirurgiske aktivitet nytænkes.

Nedenfor beskrives de planlagte tilpasninger, som samlet set vurderes at medvirke til at øge og konsolidere den faglige kvalitet i udredningen og behandlingen af ortopædkirurgiske patienter på Aalborg Universitetshospital, Thisted, men også at medvirke til at præcisere den faglige, ortopædkirurgiske profil for Thisted. Med sidstnævnte forventes det som afsmittende effekt, at kunne forbedre rekrutteringsmulighederne til matriklen. For borgerne i Aalborg Universitetshospital, Thistedes optageområde, vil de anførte tilpasninger betyde, at de for enkelte, særlige akutte operationer, vil skulle opereres på andre hospitaler i regionen, men overordnet set vil volumen i Thisted opretholdes.

Fundamentet for den fremtidige ortopædkirurgiske profil for Thisted er baseret på følgende elementer i forhold til hvilke funktioner, der fremover skal varetages på matriklen:

- Funktionen skal være kendt og verificeret med høj faglig standard.
- Funktionen skal have et volumen som muliggør at alle faggrupper kan opretholde et højt fagligt niveau i hele patientforløbet.
- Funktionen skal være robust, således at denne ikke er afhængig af enkeltfunktioner (forankret i fagligt fællesskab)

Nedenfor beskrives de aktivitetstilpasninger, der iværksættes inden for det ortopædkirurgiske området på matriklen i Thisted.

4.1.1. Akutte operationer

I Akutmodtagelsen på Aalborg Universitetshospital, Thisted modtages i dag alle typer af akutte, ortopædkirurgiske patienter fraset større traumer, som visiteres direkte til Akut- og Traumecentret på Aalborg Universitetshospital. Analysen har vist, at der inden for akutte operationer på hofte, knæ, fod og ankel er alvorlige udfordringer i forhold til at opretholde et højt fagligt niveau i de akutte operationer. Med henblik på at vurdere eventuelle tiltag på dette område, er der udarbejdet en forskningsbaseret analyse af den forventelige forekomst af forskellige typer af akutte ortopædkirurgiske operationer og det heraf afledte behov for operation for optageområdet, der hører til Aalborg Universitetshospital, Thisted. De forventede årlige patientforløb og den deraf afledte forventning til behov for kirurgi er baseret på flerårige studier af den regionale forekomst, uden korrektion for interregionale forskelle. Endvidere er behovet for kirurgi skønnet på baggrund af en generel fordeling af brudtyper.

I nedenstående tabel ses den forventelige forekomst hvor der er behov for kirurgi for akutte patientforløb inden for hofte, knæ og ankel:

Patientforløb ^[1]	Forekomst årligt (behov for kirurgi)
Hoftebrud	116 årligt
Brud på lårbensskæftet	9 årligt
Brud på knæskål	6 årligt
Brud på skinnebælskæft	14 årligt
Ankelbrud	70 årligt
I alt	215 årligt

Med udgangspunkt i ovenstående, og de problemstillinger, der er afdækket i gennemgangen, er det vurderingen, at der er en række operationer hvor patientvolumen i Thisted er for lav til at sikre, at de tilknyttede speciallæger kan opretholde deres kompetencer. Derfor er det anbefalingen, at der justeres

^[1] Antallet af forventet patientforløb og antallet af patientforløb hvor det forventes at være behov for kirurgi er på samme niveau. Dog vil det kun være cirka halvdelen af de patienter med ankelbrud som vil have behov for operation. Den anden halvdel vil kunne behandles konservativt i form af fx gips eller støve.

i det akutte setup inden for ortopædkirurgien. Det betyder, at akutte operationer af brud på lårbensskaffet, brud på knæskal, brud på skinnebesskaffet vil blive opereret i Aalborg. Det svarer årligt til 29 akutte operationer jf. ovenstående skema. Lignende justeringer er tidligere iværksat inden for ortopædkirurgien på Regionshospitalet i Hjørring hvor der løbende har været en samling af komplicerede brud i Aalborg over en kortere periode for at sikre kvaliteten og det er derfor ikke et særligt tilfælde i forhold til matriklen i Thisted.

Herudover iværksættes der tiltag særligt med henblik på at styrke funktionerne og kvaliteten af de akutte operationer inden for hofte og ankel.

For det første, vil der blive iværksat en række kompetenceudviklingstiltag i forhold til de tværfaglige samarbejdspartnere med fokus på det samlede operationsteam for disse operationstyper. Målet hermed er styrke det faglige fundament for varetagelsen af de pågældende operationstyper, men også at sikre løbende vedligeholdelse af kompetencerne hos de tværfaglige samarbejdspartnere. Der vil derfor løbende være behov for kompetenceudvikling, og der vil arbejdes med fokuserede ophold på andre hospitaler i regionen m.v.

For det andet vil disse operationer fortsat blive planlagt til at foregå i dagtid, hvor der er mulighed for at samle de fornødne teamkompetencer til at varetage operationerne. Operationerne vil fortsat blive konfereret med traumevagten på hospitalet i Aalborg, og såfremt det vurderes, at visse operationer ikke kan vente til den følgende dag, vil patienten blive overført til Aalborg. Her vil operationen foregå, mens den resterende del af forløbet fortsat vil finde sted i Thisted.

Denne model kan ikke fungere udelukkende med de nuværende speciallægeressourcer på Aalborg Universitetshospital, Thisted, hvilket analysen fra 2019 også har vist. Derfor vil der – som et tredje tiltag – blive indført en model, hvor speciallæger fra Aalborg Universitetshospital, Aalborg, tilkaldes til disse typer af operationer, således at operationerne udføres af speciallæger fra Aalborg. Dette tiltag vil være baseret på muligheden for at speciallægerne i Aalborg påtager sig frivilligt merarbejde og honoreres i henhold hertil. Speciallægerne vil fungere i Thisted på tilkald til de pågældende operationer. I og med at antallet af speciallæger inden for det pågældende fagområde i Region Nordjylland er begrænset og rekrutteringsmulighederne vanskelige, vil fokus i første omgang være på at sikre denne funktion i dagtid på hverdage. I weekender vil patienterne således blive opereret i Aalborg, såfremt det vurderes at patienten ikke kan vente til den kommende hverdag.

Sideløbende med ovenstående, igangsættes en rekrutteringsproces med henblik på at rekruttere speciallæger inden for det traumatologiske fagområde (hvor inden for disse operationer er placeret), som kan fungere i delestillinger mellem Aalborg Universitetshospital, Aalborg og Thisted. Grunden til at der sigtes mod rekruttering af speciallæger til delestillinger, er at antallet af patienter inden for disse to fagområder (hofte og ankel) er for lavt i optageområdet for Aalborg Universitetshospital, Thisted til at de faglige kompetencer udelukkende kan opretholdes. Ovenstående ændringer sker udelukkende inden for det traumatologiske fagområde, og der sker ikke ændringer inden for den øvrige del af den akutte ortopædkirurgi. Med de anførte ændringer estimeres det, at der årligt vil være et mindre antal patientforløb, hvor den akutte operation fremover ikke vil finde sted i Thisted, og hvor det samlede patientforløb således vil ske i et samarbejde mellem flere hospitaler i regionen. Eksempelvis ved behov for en hel-hofteprotese efter lårbensbrud vil dette kunne ske i Aalborg Universitetshospital, Farsø.

En anden overvejelse har været, at flytte akutte ortopædkirurgiske patienter med hofte- og ankelbrud til selve det operative indgreb i Aalborg, for derefter at tilbageflytte efter afsluttet operationsforløb. Af hensyn til at fastholde de akutte ortopædkirurgiske operationer på hofter og ankler på Aalborg Universitetshospital, Thisted peges der ikke på denne løsning.

Klinik- og hospitalsledelsen vil følge ovenstående indsatser tæt med henblik på at sikre den faglige kvalitet.

I Sundhedsstyrelsens specialeplan, er der defineret en række specialiserede funktioner, hvor kompetencen til at placere funktionerne ligger hos Sundhedsstyrelsen. Denne placering sker ud fra en række krav til volumen og setup. For hovedfunktionerne ligger denne kompetence hos de enkelte regionerne, og her er det således regionens ansvar at sikre, at volumen og setup på de enkelte hospitaler er tilstrækkeligt ift. at opretholde kompetencer og et højt fagligt niveau i udredningen og behandlingen. De omtalte, akutte operationer er alle hovedfunktioner, og vurderingen er derfor baseret på en faglig vurdering internt i regionen ift. at sikre udredning og behandling af høj faglig kvalitet.

4.1.2. Justeringer af setup omkring sår og dybe infektioner

Gennemgangen har vist, at der inden for udredning og behandling af sår og dybe infektioner, er behov for at styrke setuppet i Thisted. Dette sker ved at, der igennem de næste seks måneder iværksættes en fokuseret indsats på Aalborg Universitetshospital, Thisted med henblik på at styrke det organisatoriske og faglige setup omkring patientforløbene. Dette vil blandt andet have til hensigt at skærpe det tværfaglige samarbejde og etablere en teamstruktur omkring denne patientgruppe samt skabe en tættere samhørighed med regionens fagområde for sår, infektioner og amputationer. Derudover vil indsatsen omfatte kompetenceudvikling af personalet samt et tættere tilknytning til det faglige fællesskab på dette fagområde.

Klinik- og hospitalsledelsen vil følge ovenstående indsatser løbende ligesom den specialeansvarlige overlæge løbende inddrages i vurderingen af, om der i Thisted er de fornødne faglige kompetencer til stede for at kunne løse de foreliggende opgaver.

4.1.3. Samme volumen eller let stigende volumen ift. planlagt ortopædkirurgi

Der er en betydelig planlagt aktivitet inden for en række subspecialer inden for ortopædkirurgien i Thisted. Overordnet set fastholdes dette aktivitetsniveau, da analysen således ikke påvist kvalitetsudfordringer på dette område.

Den planlagte ortopædkirurgiske aktivitet vil dermed fremover, ligesom i dag, være centreret inden for følgende områder:

- Fodkirurgi
- Idrætskirurgi
- Skulderkirurgi
- Håndkirurgi

Herudover vil det i løbet af 1. halvår 2020 blive vurderet, om der er mulighed for at styrke og udvide rehabiliteringsfunktionen af ortopædkirurgiske patienter på matriklen i Thisted. En funktion, der vil kunne dække en større del af regionen.

4.2 Styrkelse af fagligheden

Analysen har påvist, at der er behov for at styrke fagligheden ift. flere aspekter i relation til den ortopædkirurgiske aktivitet på Aalborg Universitetshospital, Thisted. Nedenfor vil de enkelte aspekter blive gennemgået.

4.2.1 Korrekt journalføring og registrering samt skærpelse af det fælles, faglige ansvar

Analysen viste, at journalføringen samt registreringen i flere patientforløb ikke var af den ønskede kvalitet. Der vil derfor blive iværksat en proces med henblik på at sikre korrekt registrering samt højne standarden af indholdet i journalerne.

For at sikre opfølgning på om de ønskede forbedringer sker, nedsættes en mindre gruppe med repræsentanter fra ortopædkirurgien på matriklen i Thisted og matriklen i Aalborg, som løbende vil gennemføre audits på registreringen og journaler for derigennem, at fange eventuelle uhensigtsmæssigheder og skabe læring for de involverede medarbejdere.

Analysen viser desuden, at der kan være behov for at skærpe setuppet omkring de ortopædkirurgiske operationer, og de kvalitetskontroller, der på normalvis ville afdække de udfordringer, der er set i forhold til kvaliteten af de akutte ortopædkirurgiske operationer. Derfor afvikles der en møderække med personalet ved den ortopædkirurgiske funktion i Thisted. Dette med ønsket om at skabe forbedringer af afviklingen af røntgenkonferencen, der afholdes dagligt med fokus på gennemgang af gårsdagens operationer samt ift. personalets reaktionsmønstre, når de opdager, at der er patientforløb, der kunne afvikles mere hensigtsmæssigt. Målet er, at skærpe fagligheden ved røntgenkonferencerne, således at eventuelle kvalitetsudfordringer opdages og der reageres umiddelbart herpå, samt at skærpe personalets reaktionsmønstre generelt, når de ser operationer eller dele af patientforløb, der ikke afvikles med den ønskede faglige kvalitet. Sundhedspersonalet har således et klart ansvar ift. at reagere over for faglige problemstillinger.

Klinik- og hospitalsledelsen vil følge ovenstående indsatser løbende.

4.2.2 Regionale retningslinjer

Der er i regionen udarbejdet en række regionale retningslinjer, politikker og instrukser, som er godkendt af ledelsesorganet i regionen, og som har til hensigt at skabe klarhed over de gældende faglige fundament for de kliniske og administrative funktioner. Det er ledelsens ansvar at sikre, at personalet agerer med udgangspunkt i de gældende retningslinjer, politikker og instrukser, og som udgangspunkt skal alle retningslinjer, politikker og instrukser følges. Der kan dog afviges herfor, såfremt der ligger en faglig vurdering til grund for at agere anderledes. I disse tilfælde, skal det dokumenteres i patientens journal.

Analysen har vist, at der på enkelte områder er operationer, hvor regionens retningslinjer, politikker og instrukser ikke er fulgt, og hvor der ligeledes ikke er anført en faglig begrundelse herfor i patientjournalerne. Der iværksættes en proces, hvor de specialeansvarlige overlæger afvikler en besøgsrunde på Aalborg Universitetshospital, Thisted med henblik på at opdatere lægerne i Thisted på nyeste viden og gældende retningslinjer, således at operationer kan afvikles ensartet på tværs af regionen.

Klinik- og hospitalsledelsen vil følge ovenstående indsatser løbende.

Hvad angår sår og dybe infektioner herunder diabetiske fodsår så er der behov for en helt særlig indsats for at højne kompetencerne på området og skabe kontinuitet. Derfor igangsættes der et arbejde hvor det relevante personale – læger og sygeplejersker – efteruddannes. Efteruddannelsen foretages af den specialeansvarlige overlæge og en specialtsygeplejerske inden for området. Herudover vil der være fokus på teamdannelse inden for området bl.a. mellem de ortopædkirurgiske sår-læger og endokrinologien på matriklen i Thisted således, at en mindre personalegruppe får forstærket sine kompetencer på dette område.

4.2.3. Samarbejdet mellem specialer

Som rapporten "Sammen om Fremtidens Thisted" påpegede, har Aalborg Universitetshospital, Thisted været præget af en fragmenteret organisering. Der blev i forlængelse af denne rapport igangsat et generelt kulturarbejde på matriklen i Thisted. Et arbejde, der er fortsat siden Aalborg Universitetshospital overtog ansvaret for matriklen i Thisted.

Nærværende analyse viser dog tegn på at der fortsat udestår et væsentligt kulturarbejde på Aalborg Universitetshospital, Thisted. Der igangsættes derfor en proces med henblik på at styrke fokus på samarbejdet omkring patientforløbene på tværs af specialer og klinikker. Processen vil være baseret på en

fokuseret indsats fra de forskellige ledelseslag, der er involveret i driften i Thisted. Målet er at øge samarbejdet omkring patientforløbene og dermed hæve kvaliteten heraf.

4.3 Ledelse, bemanning og rekruttering

Der ændres ikke ved det ortopædkirurgiske vagtberedskab, som fremover fortsat vil bestå af en ortopædkirurgiske bagvagt døgnet rundt samt en skadeforvagt ansat i Akutmodtagelsen (dækker flere specialer). For at styrke dette forvagtslag i Akutmodtagelsen, knyttes det faste lægevikarhold (medicinstuderende) tættere til matriklen i Aalborg i form af undervisning og kompetenceudvikling i Aalborg sammen med medicinstuderende tilknyttet matriklen i Aalborg. Dermed knyttes de tættere til de faglige miljøer i Aalborg, hvormed fagligheden kan styrkes, vidensdelingen øges og den faglige kvalitet ensartes på tværs af hospitalerne. En fordel ved denne model er desuden at kontinuiteten i forvagtslaget ikke brydes.

For at sikre de rette kompetencer til at varetage de ortopædkirurgiske operationer i Thisted og sikre høj kvalitet i udredningen og behandlingen, er der ligeledes behov for at styrke bemanningen inden for ortopædkirurgien i Thisted generelt. Det medfører tre elementer.

For det første, er der, på grund af et forestående generationsskifte, behov for at rekruttere speciallæger til Aalborg Universitetshospital, Thisted. Speciallægerne skal rekrutteres med udgangspunkt i den ovenfor nævnte, fremtidige operationsportefølje, således at kompetencerne matcher de primære operationsområder på matriklen (Se ligeledes afsnit 4.1.1.).

I udviklings- og rekrutteringsplanen for matriklen i Thisted (maj 2019), er Aalborg Universitetshospitals plan for rekruttering til Thisted fremlagt. Rekruttering til det ortopædkirurgiske speciale vil derfor ske inden for rammerne af denne plan, men med henblik på at styrke rekrutteringsmulighederne til det ortopædkirurgiske speciale på Aalborg Universitetshospital, Thisted yderligere.

For det andet, er der behov for at iværksætte kompetenceudvikling af personalet ved den ortopædkirurgiske funktion i Thisted med henblik på at styrke kompetencer, faglige fællesskaber og samarbejde, og dermed bidrage til en mere hensigtsmæssig udredning og behandling af de ortopædkirurgiske patienter.

For det tredje, er der behov for at ændre ledelsen inden for det ortopædkirurgiske område på Aalborg Universitetshospital, Thisted. Det betyder, at den ledende overlæge inden for det ortopædkirurgiske område stopper som ledende overlæge og der iværksættes umiddelbart en model, som medfører at speciallægerne i Thisted får reference til den ledende overlæge ved det ortopædkirurgiske speciale på Aalborg Universitetshospital, Aalborg.

Indenfor det ortopædkirurgiske speciale er der en række velfungerende faglige netværk, som flere læger i Thisted allerede i dag indgår i. Koblingen til disse faglige netværk styrkes med henblik på at sikre, at alle speciallæger i Thisted indgår og deltager i de faglige netværk inden for det subspeciale, hvor de har deres hovedfunktion. Dette skal medvirke til at styrke fagligheden bredt set.

4.4 Kontakt til de involverede patienter

Der er udarbejdet breve til alle patienter, der er involveret i den samlede analyse af akutte operationer i 2019.

Patienter, som er opereret, men hvor gennemgangen viser tilfredsstillende behandling, har fået besked om gennemgangen og orienteres om, at der ikke er afvigelser i deres behandlingsforløb.

Patienter, som er opereret, og hvor der er indikationer på at den patientoplevede kvalitet ikke var som ønsket, er ligeledes informeret om gennemgangen, men er også tilbudt en ambulant opfølgning med henblik på vurdering af muligheder for eventuel intervention eller rådgivning om klage og/eller erstatning.

Begge grupper af patienter informeres om muligheden for at kontakte Ortopædkirurgisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital, såfremt de har spørgsmål. Alle samtaler journaliseres på patienternes patientjournal.

For at sikre, at også patienter behandlet i Akutmodtagelsen er inkluderet i analysen og dermed sikre at kvalitetsgennemgangen omfatter kvaliteten på tværs af patientforløbene, er der iværksat en krydstjek-analyse af registrerede skade-patienter, som efterfølgende har haft en indlæggelse. Såfremt der afdækkes patientforløb her, hvor det vil være hensigtsmæssigt med kontakt til patienterne, vil det ske efter samme model, som omtalt ovenfor.

Handleplanen er baseret på en gennemgang af data for 2019, og der analyseres aktuelt data for 2018 inden for hofte, knæ og ankler samt sår og dybe infektioner. Såfremt der afdækkes patientforløb her, hvor det vil være hensigtsmæssigt med kontakt til patienterne, vil det ske efter samme model, som omtalt ovenfor.

Der vil efterfølgende blive lavet en opsamling, der opsummerer det videre forløb for de patienter, hvor operationen ikke var udført tilfredsstillende.

Der tages ikke kontakt til de patienter, der har fået foretaget planlagte ortopædkirurgiske operationer i Thisted, da der ikke er afdækket problemstillinger her.

5

Implementering og opfølgning

For at sikre implementering af de beskrevne tiltag, er der behov for et vedvarende fokus på at implementere den samlede handleplan. Det overordnede ansvar herfor ligger hos Aalborg Universitetshospital, og implementeringen vil løbende blive fulgt på dialogmøderne mellem Aalborg Universitetshospital og Direktionen. Herudover vil Patientudvalget i løbet af 2020 løbende blive orienteret om status på handleplanen.

De ovenfor nævnte elementer implementeres gradvist frem mod 1. september 2020, hvor handleplanen forventes at være implementeret. Det skal dog understreges, at der for flere af elementerne vil være behov for et løbende fokus for at sikre de fornødne forandringer, og at implementeringsindsatsen derfor vil fortsætte i perioden fremover.

Styrkelse af den
ortopædkirurgiske aktivitet på
Aalborg Universitetshospital,
Thisted

Økonomi og Plan
Hobrovej 42A, Postboks 365
9000 Aalborg

6. december 2019

AALBORG UNIVERSITETSHOSPITAL
– i gode hænder